MADEN-İŞ

Birlikten Kuvvet Doğar

YIL: 6 SAYI: 73 — 25 OCAK 1965 PAZARTESİ — FİYATI : 25 KURUŞ

MaHa Ajansı Kuruldu

Maden - İşten Haberler Ajansı (Kısaltılmış adı MaHa) bu ay içinde yayın hayatına girmiş bulunmaktadır. Amacı günün işçileri ilgilendiren olaylarını ve haberlerini kardeş sendikalara ve ilgililere duyurmak, Türkiye Maden-İş Sendikasının Sendika Temsilcilerini gerekenlerden haberli kılmaktır.

Çalışma Meclisi bugün toplanıyor Sendikacıların görüşleri hazır

Sendika ve Grev Kanunlarının aksayan yönü: Anayasaya aykırılık

[illegible] İş Sendikasının çok değerli Başkanı [illegible] Rıza Kuas (yu[illegible] kı[illegible]ağda) ağır bir trafik kazası geçirmiş ve İstanbul Hastahanesine kaldırılmıştır. Rıza Kuas, karşı taraftan gelen otomobilin hatası yüzünden vukubulan kazadan kurtulabilmiş, fakat kaburga kemiklerinde ve çenesinde çatlaklar olmuştur. Arkadaşımı[illegible]

Çalışma Bakanlığının daveti ile 4. Çalışma Meclisi 25 Ocak 1965 günü Ankarada İşçi Sigortaları Kurumu toplantı salonunda çalışmaya başlayacaktır. Çalışma Meclisi 3 gün sürecektir. Toplantıya muhtelif Sendikalar yetkilileri, bu arada Türkiye Maden — İş Sendikası davet edilmiştir. Çalışma Meclisinin gündeminde sendikalar ve Toplu Sözleşme — Grev — Lokavt kanunlarının uygulanmasından doğan konular ele alınacaktır.

İşverenler, grev hakkının kullanılışını güçleştirecek ve sendikasız işçilerin toplu sözleşmelerden yararlanmasını sağlayacak teklifler hazırlamışlardır. Bu arada grev başlama tarihinin daha önce işverene bildirilmesi gereğini de savunmaya hazırlanmışlardır Bu arada yeni kurulacak fabrikalarda belli bir süre grev yapılmasının önlenmesini isteyen görüşleri de ortaya atacağa benzemektedirler.

Türk — İş ve bu konfederasyona bağlı sendikalar bu görüş

(Devamı 4. ncü sayfada)

★

Maden - İş'in görüşleri

Türkiye Maden — İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler, Çalışma Meclisinde sendikalar kanunu ile toplu sözleşme, grev ve lokavt kanununun aksayan yanlarını belirtmeye çalışacaktır. Kemal Türklere göre kanunların aksayan yanı başta Anayasaya aykırılık olmakla beraber uygulamada ortaya çıkan engellerdir. Kemal Türkler bu konuda etraflı bilgi verecektir.

(Maden — İş uzmanlarının konu ile ilgili makaleleri iç sayfalardadır.)

Türk — İş Başkanı Seyfi Demirsoy, Maden — İş Başkanı Kemal Türkler ve Türk — İş yönetim Kurulu üyelerinden Maden — İşin Karabük Bölge Merkez Şubesi Başkanı Ahmet Çehreli ile bir arada...

Seyfi Demirsoy Belirtti:

"İşçi hareketleri artık olumlu bir yola girdi"

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Seyfi Demirsoy, İzmirde yaptığı bir konuşmada şunları belirtmiştir:

«Türkiyede işçi hareketleri artık olumlu bir yola girmiştir. İş Kanunu tasarısının kanunlaşmasıyla işçilerin bir çok yeni hakları teminat altına alınacaktır. Halen Meclisin Çalışma komisyonunda incelenmekte olan İş Kanunu tasarısının bir an önce Meclisten çıkmasını sağlamak için Türk — İş bütün imkânlarını kullanmağa kararlıdır.

Zaten Çalışma Meclisi 25 Ocakta Ankarada toplanacaktır. Biz Çalışma Meclisinden önce işçi sendikalarının grev ve toplu [illegible] sendikalar kanunu ile ilgili görüşlerini t[illegible]t edeceğiz. Türk işçilerinin en iyi şekilde yararlanacağı kararların alınması tek amacımızdır.»

Kırıkkale'deki seminer başarıyla sona erdi

İsrail İşçi Teşkilâtı olan Histandrut'un önemli liderlerinden Zay Zavin, İstanbul'a gelmiş ve Türk sendikacılarıyla tanışmış, işçiler arası kültür mübadelesini gerçekleştirmişti. Fotoğrafta Bay Zavin, Türk — İş Mali Sekreteri Ömer Ergün, Türk — İş Birinci Bölge Temsilcisi İsmail Topkar ve kardeş sendikalar başkanları Hava alanında görülüyor...

İşçiler Seminerin faydalı olduğunu belirttiler

Türkiye Maden — İş Sendikasının Kırıkkale Bölge Şubesi kurulur kurulmaz sendika Kırıkkalede bir seminer düzenlemiş ve 27 sendikacıya A tipi Seminer diploması vermiştir.

Semineri ve Kırıkkale Bölge Merkez Şubesinin çalışmalarını Türkiye Maden — İş Sendikası Genel Başkan Vekillerinden Kâzım Narmanlı yönetmiştir. Narmanlı, semineri başarıyla bitirdikten ve Tevabil Önder Başkanlığındaki Kırıkkale Bölge Merkez Şubesinin çalışmalarını plâna ve sisteme bağladıktan sonra dün şehrimize dönmüştür.

Kırıkkale seminerinde işçiler sendikacılık, kalkınma plânı, ücret sistemleri, Türkiye Maden — İş Sendikasının toplu Sözleşme prensipleri ve çalışma şekli, Sendika temsilcisinin görevleri ve sıfatları Anayasada işçi hakları gibi konularda yetkili uzman ve bilim adamlarından ders görmüşlerdir.

Prof. Sadun Aren, Prof. Cahit Talas, Kâzım Narmanlı, Kemal Sülker, İsmet Ercan, Uğur Cankoçakın derslerini sendikacılar büyük bir ilgi ile izlemişlerdir. Kırıkkale de ilk defa bir sendikaca lokal bir seminer düzenlenmiş bulunmaktadır.

Alpdündar'la ilgili iddia

ZONGULDAK MADEN İŞÇİLERİ SENDİKASININ SABIK BAŞKANI ÇEŞİTLİ YOLSUZLUK YAPMIŞ

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası eski Başkanı Mehmet Alpdündarın yaptığı iddia edilen yolsuzluklar hakkında bu sendikanın Genel Sekreteri Ahmet Baş bir açıklama yapmıştır. Belirtildiğine göre, Mehmet Alpdündarın suçları şunlardır:

1 — Yöneticilerden habersiz bir tacire 200.000 lira vermiştir.

2 — Bir tacir arkadaşına, yöneticilerden habersiz 150.000 lira vermiştir.

3 — Sendikanın 55.000 liralık tahvillerini bir arkadaşına vermiştir.

4 — Ankara'da sendika adına 101.000 liraya bir kat alınmış, parası ödenmiş, fakat bu binanın başk[illegible]sına ait olduğu ve satışın hileli olduğu anlaşılmış, sendikanın 101 bin lirası heba olmuştur.

5 — Amerikada biriktirdiği

(Devamı 4. ncü sayfada)

Maden - İş Grevciler için bağışta bulundu

BEREC GREVİ BİTTİ

İşçiler kazandı

Berec Pil ve Batarya Fabrikasında başlayan grev 41 gün sürdükten sonra işverenle sendikanın anlaşmasıyla sona ermiştir. İşçi ve işveren temsilcilerinin beş gün beş gece süre nmüzakereleri anlaşma ile sonuçlanmış ve böylece son ayların en başarılı grevi işçile

(Devamı 4. ncü sayfada)

41 gün süren Berec grevinin başarıya ulaşması için Sendikalar Türkiye Petrol Kimya ve Atom İşçileri Sendikasına yaryapmışlardır. Maden-İş Sendikası, Berev grevcileri için bin lira bağışta bulunmuştur. Maden-İş daha önce de Sine-İşin yaptığı greve 500 lira yardım yapmıştı. Türkiye Maden - İş Sendikası Sendikalara yardımda bulunmak üzere altı aylık bir dönem için 10,000 lira ayırmıştır. Yapılacak grevlerin durumuna göre Maden-İş bu fondan yardım ayıracaktır.

Milli Sendika görüşü yeni zafer kazandı

İzmirde yapılan Ege Tütün, Müskirat, Gıda ve Yardımcı işçileri Sendikası kongresi çok olumlu geçmiştir. Kongrede Türk Sendikaları teşkilât yapısı bakımından hararetli görüşmelere sahne olmuştur. Hâlen Bölge Sendikaları ve Federasyonu bulunan Türkiye Tütün, Müskirat, Gıda ve yardımcı işkolu işçileri, İzmirde bir açık oturum halinde teşkilât yapısını seçme işini ortaya atmışlardır. İşçilerin müstakil sendikalar ve bu sendikaların bağlı olduğu bir federasyon fikrini savunanlara karşı bir millî sendika ve ona bağlı bölge şubeleri kurulması fikri Kasa

(Devamı Sa. 4 te)

Kırıkkale işçilerine gerçekler açıklandı

Maden-İş 7 bildirilik program uyguladı

Kırıkkalede Türkiye Maden — İş sendikasının Bölge Merkez Şubesinin açılması, şehirde büyük yankılar uyandırmıştır. Yıllardan beri ilk defa Maden — İşin bilimsel sendikacılığı Kırıkkaleden uygulamaya başlaması işçileri basamak yapmak isteyen bazı kişileri sinirlendirmiştir. Yayınladıkları bir bildiri, telâşlarının ve aldatma manevralarına paydos deneceğini bilmelerinin sıkıntısının

Devamı (2) ci sayfada

Kırıkkalede ilk defa açılan ve Türkiye Maden — İş Sendikasının yönettiği seminere katılanlar Türkiye Maden — İş Sendikası Genel Başkan Vekili Kâzım Narmanlı ve Ankara Merkez Bölge Şube Başkanı İsmet Ercan'la bir arada...

ARADA BİR

Radyo Kime Çalışıyor ?

İstanbul ve Ankara Radyolarında sanayicilerin tacirlerin ve bu sınıfın görüşlerine uyanların konuşmalarını ve sohbetlerini bol bol dinliyoruz. Fakat işçinin, emeğiyle yaşayan insanların sesi radyodan duyulmuyor.

Hafızalarımızı yoklayınca Türk — İşin önemli bir genelgesini okur gibi oluyoruz:

«Radyo programlarında bir işçi saatinin ihdası ötedenberi bütün teşkilâtın ısrarla üzerinde durduğu konulardan biri idi... Konfederasyon olarak Basın, Yayın ve Turizm Bakanlığına yapılan talep ve müracaatımız gerçekleşmiştir. Ankara Radyo Dairesi haftanın Cuma günleri saat 18 de «İşçi saati» adı altında programında bir yer vermiştir. Konfederasyon adına yapılan iki ayrı konuşmaya ait metin ilişikte sunulmuştur.»

Tarih: 9/11/1961.

Bir kaç konuşmadan sonra Radyo bu saati kaldırdı. Çünkü konuşmacıların bütün amaçları sosyal adaleti gerçekleştirici yolda kendi varlıklarını duyurmaktı... Olmadı, o kadar ki yeni TRT kanununun tarafsız açısına rağmen Türk — İş Yöneticilerinin konuşmalarından parçalar çıkarıldı. Radyo devletin... Güzel ama yöneticilerin işçiden yana olması eksik .Bütün aksaklıkta bundan geliyor...

Çalışma Meclisi Toplanırken

Sina Pamukçu
MADEN-İŞ HUKUK MÜŞAVİRİ

Çalışma Meclisinin 25 Ocakda Ankarada başlayacak toplantısında «Grev» günün konusu olarak ele alınacaktır.

275 sayılı Toplu iş sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu ile kuşa çevrilmiş Grev hakkı, bu kanunun uygulanmasından bu yana görüldüki grevden başka herşeye benzetilmiştir. Grevci işçiler yerine yeni işçi alınmıştır grevci işçilerin içerdeki işleri başkalarına yaptırılmıştır; yüzde yüz kanuna uygun grevler kanunsuzmuş gibi gösterilmek istenmiştir.

Bunun böyle olacağını zaten 275 sayılı kanunun çıkmasından sonra Trio Lâstik — İş Sendikası Genel Başkanı Rıza Kuas ile Baş Organizatörü Celâl Beyazın, oldu bittiye getirilip, Tutuklu Evine gönderilmesinden ve bir hafta sonra da salıverilip suçsuz olduğunun açıklanmasından anlamalıydık. İlk gösterişti bu. Biz Türkiyede grev hakkını öyle kolay kolay adama uygulattırmayız demek değildi de, neydi yani!...

Onu bu biçim başka olaylar izledi: Singer grevi, Arçelik Grevi, Yapı — İşin Ankara Oteli Grevi, Sine — İşin grevi v.b.

Şimdi durum böyle olunca sanırsınız ki Grev hakkını Türkiyede bu duruma getiren sömürücüler ve onların hınk - deyicileri seslerini biraz kısar da kenara çekilirler. Nerdeee!... Asıl şimdi şamatayı koparıyorlar ve Çalışma Meclisine de öyle gelmek için bütün hazırlıklarını tamamlamışlar. Bakın ne parlak fikirleri var:

«Sendika grev kararını işverene bildirdikten sonra geçen 7 inci iş gününde grev yaparsa yapar, yapmazsa grev hakkını yitirmiş olur.»

«Türk Sanayiini teşvik için, yeni kurulan fabrikalarda bir ya da iki yıl grev yapmak yasak olmalıdır.»

«Grevin yasak olduğu durumlar ve işkollarının sayıları arttırılmalıdır.»

«İşveren, isterse, grev yapan işçinin işine son verebilmeli ve onun yerine başka işçi alabilmelidir.»

Daha neler, neler! Ne diyorsunuz, bunlar da çekinme falan da kalmamış, değil mi!

Bu şamatacılara karşı, başta Türk — İş olmak üzere Türk sendika hareketi tüm birlik içinde hücuma geçmeli ve onlara lâyık oldukları dersi vermelidir.

Denmelidir ki:

Grevci işçilerin yerine hiç bir işçi içeriye giremez. Fakat bu lâfta kalmamalı, bu durumu yüzde yüz güvenlik altına alan yollar gösterilmelidir kanunda.

Sonra, greve katılmayıp içerde kalan yüreksizlerin, grevcilerin işlerini yapmalarını önleyen maddeler de getirilmelidir.

Grevci işçilerin tezgâhları mı mühürlenir, makinelerin başında müfettiş mi bulundurulur, ne yapılacaksa yapılır, fakat kanunun emri yerine getirilmezlik edilmez.

Sonra grev yerinde kapılarda yalnız iki göstermelik grev nöbetçisi bulundurulur maddesi de mutlaka kaldırılmalıdır.

Dünyanın her yerinde grev yapıldı mı, grevciler işyerini kordon altına alır ve kanunlara aykırı davranmadan grevlerinin başarıya ulaşması için barış içinde her çeşit davranışda bulunurlar.

Bizde ne oluyor? İki göstermelik nöbetçiden başka grevciler işyerine yaklaştı mı, yok nümayişdi, yok gösteriydi, hemen önlenilmek isteniyor, grev, çocuk oyuncağı değildir. Grev demek, işçinin ailesinin, çoluğunun - çocuğunun ekmeğinin geleceği demektir. Yok bunu böyle kabul etmiyorsak, Grev hakkından vazgeçelim de her kesde ekmeğinden olmasın.

Çalışma Meclisinde sendikalarımızın sağlıyacağı başarı derecesi, onların bugün Türkiyedeki örgütlenme ve bilinçlenme ve işçinin çıkarlarını koruma yeteneklerinin en iyi sınavı olacaktır.

Selimiye Zirai Donatım Kurumu işyerinde Türkiye Maden — İş Sendikası toplu sözleşme imzalamış ve bu mutlu olay işçiler, işverenler ve sendika temsilcileriyle beraber kutlanmıştır. Resimde, işyerine huzur getiren ve işçiye yeni menfaatlar sağlayan toplu sözleşmelerin imzalandığı gün bulunanlar görülmektedir. Türkiye Maden - İş Sendikası, toplu sözleşmelerle işçilere Anayasa haklarını uygulatmaktadır...

274 ve 275 sayılı kanunların değiştirilmesi zaruridir

Akgün ERSOY
MADEN-İŞ HUKUK MÜŞAVİRİ

Her iki kanunun hazırlanışında bir endişe gizlidir. İşçilere tanınacak hakları sebebi ile mevcut statükonun sarsılmasına yol açılması. Bunun sonucu olarak kabul edilen 274 ve 275 sayılı kanunlar bir yandan Anayasaya aykırı olmuş ve diğer yandan Anayasanın koyduğu amaçlara hizmet etmeyecek nitelikleri ile tatbikatta aksamışlardır. Bunlar üzerinde hele bir değişikliğin söz konusu olduğu bu günlerde, bilhassa durmak gerekmektedir. Atılacak yanlış adımların bu kanunların esasen demokratik esaslardan uzak hükümlerinin daha da kötüleşmesine sebebiyet verebilir.

Bu yazımızda, bu gün için acele olarak değiştirilmesinde mutlak zaruret gördüğümüz noktalara değinmekle iktifa edeceğiz.

SENDİKALAR KANUNU:

1 — Sendikaca üyeliği ve sendikal faaliyetlerin teminatı:

274 sayılı kanunun 19 ncu maddesi işçinin işe alınmasından başlamak suretiyle çıkarılmasına kadar hizmet akdinin tatbikatında Sendikalı olmanın ya da sendikal bir faaliyete iştirak etmenin bir ayırıma sebebiyet vermesini yasaklamıştır.

Bunun müeyyidesi 19. maddenin 3. bendinde konulan tazminat ve 31. maddenin 3. bendinde konulan para cezasıdır. Demek oluyorki bu yasağa riayet etmeyen işverene sadece para cezası verilecektir.

Ceza mahkemelerinde bir işverenin mahkûm ettirilebilmesi son derece güç bulunmaktadır. 31. maddenin 3. bendi «İşveren» den bahsetmektedir. İşveren vekilleri veya başka şahıslara yaptırılan baskılarda kanun saymadığı cihetle bu şahıslara ceza verebilmesinin güçlüğü meydandadır. Diğer yandan para cezası mutlaka hapis cezası ile değiştirilmelidir.

Anayasanın 46. maddesinde yer alan sendikal hakkın korunması için konulan para cezasının hiçbir önleyici niteliği yoktur. O derecedeki Meselâ Maden — İş Sendikasının bir iş yerinde üyesi bulunan 830 işçi tazyikle istifa ettirildiği halde bu durum Cumhuriyet Savcılığına intikal dahi ettirilmemiştir. Çünkü ne işveren ne de vekilleri doğrudan doğruya baskıda bulunmamışlar fakat birkaç ustabaşıyı kullanmışlardır. Bu şahısların nakti bir cezaya mahkumiyetleri halinde işverenin eli altından bu para cezasını memnuniyetle ödeyeceği açıktır. Ama, ceza hapis cezası olursa o zaman hiçbir kimse mahkûmiyeti göze alamıyacak ve baskılar ciddi bir şekilde azalacak veya pek istisnai hale gelecektir. Hele verilecek cezanın tecil edilmeyeceği hükmü de kanuna konduğu takdirde bu durum bir Anayasa temel hakkının her türlü işveren tecavüzlerine karşı korunma açısından yerinde bir tedbir olacaktır.

(Devamı Sa. 4 te)

Türkiye Maden — İş Sendikasının yaptığı toplu sözleşmelerden birisi: Harun Çam Şirketine ait işyerinde yapılan toplu sözleşmeyi Sendika adına imzalayanlarla işveren temsilcileri bir aradalar. Türkiye Maden — İş Sendikasının Genel Başkanvekili Cavit Şarman, Topkapı Bölge Merkez Şubesi Başkanı Ergun Erdem, Birinci Bölge Temsilcisi İsmail Sığın Maden — İş ekibi olarak Harun Çam Fabrikasında işçilere yeni bir çok haklar sağlamış, menfaatlar temin etmiştir. İşyerinde işbarışı sürmektedir...

Eflâtun'u Okurken

Cahit UMUT

İsadan önce 429—347 yıllarında yaşayan ünlü Yunan Filozofu Platon (Dilimizde daha çok Eflatun olarak kullanırız) Atinanın en nüfuzlu ailelerinden birine mensuptu. Demokrasiden yana olan Eflâtun günümüze kadar gelen, ünü ve değeri eksilmeyen eserlerinden birinde (Devlet, yahut Cumhuriyet) te günümüzün konularına uygun sorunları kendine özgü anlatış içinde dile getirmiştir. Konuşma şeklinde yazdığı Devlette ileri sürdüğü fikirler üzerinde durulmağa daima mecbur olunacak kaynaklardandır.

Eflâtunun Devlet, yahut Cumhuriyet adlı kitabı on kitap olarak hazırlanmıştır. 4. kitapta devlet adamları ve askerlerin eğitimi ile bunlara ilişkin konuları ele aldıktan sonra 8. kitapta aynı konulara döner.

Daha önce söz ettiği dört ana yasayı inceler ve özet olarak şunları anlatmak ister:

En küçük devlet bile, birbirlerinden tamamiyle ayırımlı iki parçaya ayrılmıştır. Biri fakirlerin devleti öteki zenginlerin devleti. Bunlar daima birbirleriyle didişme halindedirler. Zenginlik ve fakirliğin ortaya çıkmasından başlayarak devlet zayıf düşer. Zenginler taahhütlerini ihmal ederler. Yoksullar kötü çalışırlar. Sonunda vatandaşlar nerede zenginlik, izzet ve ikram görürse orada fazileti bir yana bırakırlar ve zengin olma çarelerine bakarlar. Zenginlerse her türlü freni yitirir. Yoksul hizmetkâr olur. Halkın bir kısmı bolluk içinde yüzerken, bir kısmı sıkıntı içinde yuvarlanır.

Bütün bu fenalıklar Timokraside (en zengin kimselerin hâkim olduğu devlette) olduğu kadar Oligarşide (En sözü geçer ailelerin hâkim olduğu zengin ailelere devleti) de demokraside de (halkın hâkim olduğu devlette) de, Tiranide de (gayrı meşru ve zalimler devleti) vardır. Çünkü bütün bu rejimler hususi mülkiyet müessesesine dayanmaktadır.

Demokrasi öyle bir devlet şeklidir ki orada vatandaşların her iki tabakası da amme kazançları yararına tamamiyle ilgisizdirler.

İşte Eflâtun bunları anlattıktan sonra bütün bu saydığı rejimlerin ıslah edilemiyeceğini söyler sonra temel görüşünü açıklar:

«Akıllı ve hâkim kimseler hükümeti ellerinde tutmadıkça, yahut da krallar ve prensler akıllı ve hâkimane bir idare ile saltanat sürmedikçe, devletin idaresi ile akıl ve hikmet birbirlerinden uzak kaldıkça devletlerden insanların bugün muzarib oldukları fenalıkları söküp atmağı ummaya imkân yoktur.»

Böylece Eflâtun öyle bir hükümet istiyor ki orada herkes başkasının işiyle uğraşmadan kendi görevini yerine getirsin, yeni bir devlet adamı tipi türesin, erdemi elden bırakmasın.

Eflâtunun Devletini okurken eğitim konusunu nasıl incelediği de dikkati çekecek kadar ilginç. Ona göre bütün çocukları devlet eğitsin. Hem de onları analarından babalarınından alarak. İlk on yıl içinde fizik eğitimi yani gövde eğitimi yapılsın ki yurttaş sağlam olsun. Nazik tabiatli olmasını da sağlamak için müzik kültürü verilsin. Çocuklar 20 yaşına geldiği vakit matematik, tarih, felsefe çocuğun eğilimine göre ve ona sevdirilerek öğretilmiş olur 20 yaş sınavını geçemeyenler tüccar, çiftçi, memur işçi olacaklardır. İkinci sınavı 30 yaşında verecekler ve bu sınavı geçemeyenler asker olacaklar, orta dereceli hizmetleri yapacaklar devlete. İkinci sınavı geçenler beş yıl felsefe okuyacaklar yeniden. Felsefe o çağda şimdiki bütün müsbet bilimleri içine almaktaydı. Öz gerçeklikler bilgisi ile yetişecek bu 35 yaşlılar akıllıca devlet yönetimini yapacaklar. 35 yaş sınavını verenler devlet hizmetini stajyer olarak yapacaklardır. 50 yaşına geldikleri vakit de devletin en sorumlu kişileri olacaktır.

Kırk yıl Akedemisinde bunları bütün ayrıntıları ile anlattıktan ve 80 yaşında iken bir öğrencinin evlenme töreninde yedikten, içtikten sonra yatıya çekildi ve sabahleyin onun katı vücudu ile karşılaşıldı.

Eflâtun ölmüştü. Atina matem içindeydi.

En çok sevdiğinin elden gitmesi insanı öldürür mü?

İnsanı yaşatan nedir? İnsan oğlu nasıl bir hayatı yaşamalıdır? Düşünmeğe değer bunlar.

Herkesin dünya nimetlerinden eşit ölçüde faydalanması. Sonra da çalışması nisbetinde daha üstün zevklere ve hayata kavuşması.

Aristofanın (Atinanın mizahçı ozanı) Kadınlar Meclisi adlı eserinde Praksagoraya söylettiği şu sözler kulağımda hâlâ okul yıllarının tazeliği ile yaşıyor: «Zenginlerin servetleri artık onlar için hiç bir fayda getirmiyecek. Çünki artık hiç bir sefalet kalmayacaktır. Herkes ihtiyacı olan herşeye, hatta parasız bile malik olacak. Fındık, kestane, ekmek, elbise, şarap, çiçek, balık vesaire gibi şeyler umumi mağazalardan istenildiği kadar tedarik edilebilecektir. Bundan sonra para biriktirme neye yarar?»

İnsan hayal ettiği nisbette yaşar mı diyelim?

Sendikacılık ve gerçek

OKUR

Sendikaların gözönünden uzak bulundurmayacakları temel ilke şudur:

Gerçek neyse onu anlatmak.

Sonra da şu::

Nasıl düzeleceğini, nasıl önleneceğini, nasıl yapılacağını araştırmak ve duyurmak.

İşçiler geçim sıkıntısı mı çekiyorlar. Neden bu sıkıntı içinde olduklarını araştırmalıdırlar. Sebep şu: Milli gelir âdil şekilde dağılmamaktadır. O halde bu dağılmayış sonucu ne olmuştur? İşçiler yoksullaşmıştır. Geniş bir topluluk açlıkla tokluk arasında sadece gıdadan bir şeyler almaktadır. O halde millî gelirin âdil ölçüde dağıtımını sağlamak gerektir. Bunu da bu günkü şartlarla çözümlemek güçtür. O halde yeni bir ekonomik düzen kurmalı ve her mahallede beş on milyoner yaratacak sisteme bırakmalıdır.

Basit gibi görünen bu fikir akışını damla damla değerlendirme, biz sendikacıları gerçekci, hayalden uzak, düşünme sancıları içinde kıvranır olmaktan kurtarır. Sebebi bulmaya çalışma, arızayı gidermenin ilk gereğidir. Gözlerimizi ekonomik gelişmelerden uzaklaştırmazsak, içinde bulunduğumuz toplumun yaşayışındaki eksikleri, gedikleri buluruz. Bunları dile getirmede alabildiğine gayretli olmalıyız. Olmalıyız ki, memleket idaresine katılmalıyız. Vatanımızı koruyan, yükseltmek isteyen, hayatı yaratan işçi sınıfının içinde bulunduğu güç şartları değiştirelim ve bu kötü düzen geride kalsın.

Ekonomik temelden ayrıldığımız vakit baş aşağı çevrilmiş gibi olur, görüşümüz çatallaşır. Ekonomik düzeni, bir kaç ailenin milyarları kazanacak ve milyonlarca vatandaşı işsiz yapacak, yarı aç yarı tok bırakacak bir kötü duruma getirmeyi yaratan şartları değiştirmeli. Bunlar ancak Meclisin kabul edeceği kanunlarla olur. Bunu bilmeli ve sendikalarımızın aynı istekleri aynı güçle dile getirmesini sağlamalıyız. Bu yapılırsa işçilere yeni T. B. M. M. nden sosyal anayasamızda yer alan temel hakları kolayca ve çabuk alabiliriz.

Memleket davalarına daha büyük bir güçle ve güvenle el atmış bir sendikacılar topluluğu olarak gerçeklerden ayrılmamalıyız.

Kırıkkale İşçilerine gerçekler açıklandı

(Baştarafı Birincide) , bütün belirtilerini taşımıştır.

MADEN — İŞİN BİLDİRİLERİ

Bunun üzerine Türkiye Maden — İş Sendikası her gün işçilere yeni gerçekleri duyurmak amacıyla bir bildiri programını uygulamıştır. İşçiler, Türkiye Maden — İş Sendikasının bildirilerini dikkat ve ilgiyle izlemişler, gerçekleri öğrenmenin vicdan rahatlığıyla Maden — İş Sendikasına daha çok bağlanmışlardır.

TÜRKLERİN YILBAŞI MESAJI

Türkiye Maden — İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler ilk olarak Kırıkkale işçilerine bir yılbaşı mesajı yayınlamıştır. Türkler bu mesajda şunu belirtmiştir:

«Kırıkkale işçileri yeni yıla yeni bir hamle ihtiyacıyla ve yeni Sendikacılık anlayışıyla girmektedirler. Anayasanın ekonomik ve sosyal haklar bölümünde yer alan bütün ilkeleri gerçekleştirmeyi baştacı eden insanlar olarak taptaze bir heyecanla teşkilâtlanmanın en verimlisine karar vermiş bulunmaktadırlar. Bu karardan dolayı Kırıkkale işçilerini en samimi duygularla takdir ve tebrik ederim.

Yeni yıl yeni görevler ve yeni bir mücadele sistemi getirecektir.

Görevlerimiz işçileri bir numaralı yurttaş haline getirmek ve Anayasa ilkelerini uygulanır biçime kavuşturmaktır. Bunun için de yeni bir mücadeleyi yürüteceğiz. Bu mücadele insanca yaşama ve sosyal adalete uygun bir ücret ve vergi sistemine kavuşmayı gerçekleştirme mücadelesidir.

Biz açık konuşuruz.

Üstü kapalı ve mahiyeti bilinmeyen sözler ve isnadlarla uğraşmayız.

Kem söz, sahibinindir.»

AİDAT MESELESİ

Maden — İşi, işçiye kötülemek için bir gündelik tutarında sendika aidatı almakta olmasını dillerine dolayanları mahcub eden bir bildiride de şu gerçekler dile getirilmiştir:

«Önce şunu belirtelim: Şu sendika üyesinden şu kadar lira aidat ötekisi ise şu kadar aidat diyerek sendikalar arasında ayırım yapmak ters ölçü almaktır, tersliktir. Asıl mesele hangi sendikanın üyelerine ve dolayısı ile işçi sınıfına hizmet edebildiğidir. Bu hizmet elbette para harcamayı gerektirir. Elbette masraf kapısı açar ve elbette ihtiyaçların artmasıyla gelirlerinde artmasına çalışılır.

Sendikaların 1947 den beri alageldikleri aidatlara bir bakın ve yaptıkları işi düşünün. İlk sıralarda sendikalar üyelerinden elli kuruş aidat alsa ama hiç bir iş yapamazlar. Yöneticiler ceplerinden para harcar, haftadan haftaya bir akşam toplanır ve dağılırlardı. Sonraları iş ihtilafları çıkarma dönemi başladı. Aidatlar ayda bir liraya çıkarıldı. İki buçuk liraya çıkarıldı. Bu dönemde sendikalar hemen hemen sadece ücretlere zam için topluluk la iş uyuşmazlıkları çıkarmakla yetinebildi. Kongrelerine başka illerden sendikacılar davet etme çığırı açıldı ve davetlilere ikramda bulunuldu. Sonra sendikaların bazı yöneticileri işten çıkardı. işten ayrılması kongrece kararlaştı. O vakit aidatlar ayda beş liraya, yedi buçuk ....ya çıkarıldı. Fakat sendikacıların gözleri açılmaya başladı. Yalnız ücretlere saatte bir lira, 125 kuruş zam yapmakla işin bitmediği anlaşıldı. İşçiler yıllarca sıkıntı içinde çırpınır duruma düşürülmüştü. Üstte yok, başta yoktu. Çoğunun okuması güçtü. Bilim eserlerinden yararlanma, insanca yaşama için yeteri kadar ekonomik sosyal, kültürel kalkınmaya ulaşma mümkün olamıyordu.»

SENDİKALARIN UYANIŞI

Bildiride sendikaların uyanışına da değinildi ve Türk işçisinin uygarlığa tam anlamıyla kavuşabilmesinin öncülüğünü yapan Maden — İş şunları Kırıkkalelilere duyurdu:

«İşçi, işverenin her sözüne «peki» demek mevkiine düşürülmüştü. Bu düzene son vermek, insanların insanca yaşamasını ve medeniyet nimetlerinden herkes gibi yararlanmasını sağlamak gerekti. Bunu başarıya ulaştırmak için çok çalışmak, çok iş yapmak, her işi ehline yaptırmak acemi sendikacılığı bırakıp, sendikacılığı meslek hâline getirmek gerekti. İşçinin geçim derdine son verdirmek, işverenin tek taraflı işleyen davranışlarına dur deyip, işyerlerine demokrasiyi yerleştirmek yolu açılmalıydı. Bu işlere de para isterdi. Onun için sendikalar bu devreye geçince üye aidatını 10 liraya, bir gündeliğe, üye ücretinin yüzde üçüne, beşine çıkarma ihtiyacı belirdi. Aidatı bu seviyeye çıkaran sendikalar, sendikacılığın eveleme, geveleme devresini aşabilenlerdir Lâstik — İştir, Petrol — İştir, Teksiftir ve elbette Maden — İştir.»

MADEN — İŞİN KARARI

Türkiye Maden — İş, Kırıkkalede, öteki işyerlerinde önceleri uyguladığı bir kararı aynen tatbik edecekti. Bildiri bunu da açıkladı ve paraya düşkün ve parayı baştacı adenlerin plânlarını alt üst etti. Maden — İşin taahhüdü ve açıklaması şuydu:

Ama hemen şunu da belirtelim, biz Kırıkkalede de başka işyerlerinde yaptığımız gibi yapacağız. Önce işçiye elle tutulur, işçinin hayatına tesir eder menfaatlar sağlayacak, sonra aidatı artıracağız. Toplu Sözleşme yapıncaya kadar Kırıkkale'de çalışan üyelerimizden BEŞ LİRA alacak, onlara, öteki üyelerimize yaptığımız hizmetlerin hepsini yapacağız. Çünkü sendikacılık topluca kalkınma, topluca başarıya ulaşma amacı güder. Birimiz hepimiz için, hepimiz gerekirse birimiz için çalışacağ. Biz bir tek üye için, bin üyemizi seferber edebilecek bir anlayışın mensuplarıyız.

SENDİKACILIK: ÇETİN İŞ

Yıllarca sendikacılığı bir ocak başı sohbeti sayanlara Maden — İşin bilgi ve bilmin öğrettikleriyle karşı çıkmıştır. Maden — İşin tek silâhı dürüstlüğü ve bilime dayanmasıdır. Onun için 4 numaralı bildirisinde kaybedilen grevler konusu apaçık ortaya serilmiş ve şöyle denilmiştir:

«Sendikacılık, işçi haklarını ve hürriyetlerini korurken, bu haklar ve hürriyetler için mücadele eder. Ne demiştik? Sendikacılık çetin, şerefli mücadele isteyen bir meslektir. Biz de bu mesleğin mensupları olarak çok savaşlar verdik. Hepsinin üstünde Anayasa savaşı verdik. Bu savaşlardan yaralar aldık, ama üyelerimizle birlikte ve büyük payı üyelerimize ait olan bu şerefli mücadelere mahallebi çocuklarının küçümser gözlerle bakmasına müsaade etmeyiz.

Hak ve hürriyetler için mücadeleye atılırken şehid olmakda var, gazi olmak da var. Bu mücadeleden kaçarak barlarda pavyonlarda keyif çatanlar, elde edilen başarının meyvasını salyaları aka aka yiyebilirler, biz onlara «zıkkım olsun» değil, yine «afiyet olsun» deriz. Deriz ama, bu sonuca varmak için karda, kışta, açlığa ve susuzluğa katlanarak hak uğruna her felâkete göğüs gerenlere dil uzatmamalarını isteriz. Yoksa, uzatılan dillerini elimizin tersiyle ağızlarına tıkarız.

Sendikacılığın çetin mücadelelerini veren sendikacılar arasında Maden — İş'in şerefli bir geçmişi vardır. Mücadele ettiğimiz, ya...laçlarında işçinin insanca yaşaması savaşı verdiğimiz dağları sıralayalım: Kavel, Singer, Arçelik, Sungurlar, Erkunt, Emayetaş, Dever, Ayvansaray Çivi, Altınbaş Çivi... ve daha başkaları...»

Kavel destanını dile dolayıp kötülüyenlere bildiride şu ders verilmiş ve işçilere gerçekler olanca çıplaklığıyla anlatılmıştır. Bakınız Kavel olayına:

KAVEL DESTANI

Bunlar içinde Kavel, başlı başına bir destandır ve Türk işçi hareketleri tarihin en gözde yeri tutmaktadır. Arçelik mücadelesi ise, 275 sayılı kanunun bütün aksak tarafları nı ortaya çıkaran ve Türk sendikacılarına grev hakkını tam olarak Anayasa hükümleri çerçevesi içinde kullanabilme yollarını açan bir mücadelenin altın harflerle yazılı bir safhasıdır. Öbürleri de öyle... Maden — İş ve üyeleri, yaşamayı sürüngenler gibi yerlere yapışarak ya da asalaklar gibi başkalarının maddi ve manevi gücüne sarılmazlar kendilerine, karşıt olanların ağız artıklarıyla geçinmezler.

MADEN — İŞİN İNANCI

«Maden — İş üyeleri, Anayasada teminat altında bulunan haklarını ve hürriyetlerini elde etmek için haklı mücadele yolunda kendilerine ve kendi sınıflarının gücüne inanır, ona dayanır, ondan ilham alır. Sürünmez, dik durur. Bağlı olduğu Türk — İş topluluğu ve milletlerarası Maden İşçileri Federasyonu (IMF) nun hürriyetçi mensupları ile el ele zafere doğru yürür. Biz grev yaptık, grevi başarıya ulaştırma yolunda karşı...da idari, adli engeller çıkarıldı. Bu yerlerde hiç bir işverene karşı yenilmedik Mücadele aslında Maden — İşe karşı değil, Anayasadaki hak ve hürriyetlerimize karşı idi. Bütün bunlar yarının başarılarına dayanak olacaktır.

Kavel, Arçelik, Sungurlar, Erkuntlar, Singer savaşlarında ...işçi haklarının, sendika hürriyetlerinin ve temsilcilerin çalışma haklarını savunduk. Bu hakların mücadelesine katılmayan, yan gelenler, sendika içinde yer alıp, keyif çatamazlar. İşte o kadar.»

Kırıkkalede Maden — İşin geç şube açmasının günahını başkalarının omuzlarına atmak için çırpınanların iddialarını

Kırıkkale Merkez Bölge Şube Başkanı Tevabil Önder seminer sonunda diplomasını alırken...

da 5 numaralı bildiri cevaplandırmıştır. İşte bilinmesi gerekenler:

«Türkiye Maden — İş Sendikası niçin Kırıkkalede daha önce şube açmadı da, şimdi açtı?

Aynı işkolunda çalışan işçileri bir tek sendika etrafında toplamak amacımızı gerçekleştirmek için Türkiyedeki irili ufaklı bütün kardeş sendikalarla yıllarca temas ettik. Birleşelim, dedik' Kongreler yapıldı. Anlaşmalar imzalandı. Böylece Türkiye Maden — İş Sendikası geniş bir alanda işçilerin gerçek temsilcisi oldu.

Yalnız Kırıkkale Metal — İş Sendikası, birleşme konusunda yıllarca oyalamayı tercih etti. Birleşmekten kaçındı. Türk — İş Konfederasyonu, teşkilâtlanma programını yaparken birleşmeyi esas aldı. O yolda kararlar verdi. Biz bu kararın da uygulanmasını bekledik, durduk. Ha bugün, ha yarın derken, baktık ki, Kırıkkale işçileri Metal — İşin yolunu ve tutumunu beğenmemekte ve bizimle işbirliği yapmak istegindedirler. İşte, barışçı ve uzlaşıcı yollar tıkandığı için, iki sendikanın işbirliği gerçekleşmediği Türk — İşin direktifine Metal — İş uymadığı için yola çıktık. İşçiyle birleşme yolunu seçtik ve muvaffak olduk.

Kırıkkaleye geç gelmemiz, aldatıcıların günahıdır.»

ESKİMİŞ SAKIZ: SOLCU

Her aydınlatıcı ve öğreticiye, her Atatürkçüye ve emekten yana olana söylenen bir sözü de dillerine dolayanların ağızlarına aldıkları çiğnenmiş sakızı da Maden — İş cesaretle dile getirmiştir. Bakınız bu aldatıcı ve oyalayıcılara ne cevap verilmiştir?

NE DEMEK SOLCU?

«Ne demek solcu? Bilmiyorsa öğrensin, ilk dersini de biz verelim.

Fransız parlâmentosunda çeşitli partilerin mensubu vardı. Kralcılar, Kilisevi devlet yönetiminde hâkim kılmak isteyenler, serbest teşebbüscüler, İmparatorluk taraftarı, müstemleke âşıkları vardı. Bunlardan başka demokrasi taraftarları, yâni insanların eşit doğduğuna ve eşit muamele görmesi gerektiğine inananlar, cumhuriyetçiler, sosyalistler, sosyal demokratlar, liberaller de mebus çıkarmıştı. Parlâmento başkanından oturuşuna göre sol sıralarda oturanlar tesadüfen hep hürriyetçi, cumhuriyetçi, demokratik düzene inanmış partiler mensublarıydı. Mebuslar konuşurken ya tasvip ediliyor, ya da protestoya uğruyordu. Bu olaylar yazılırken de «Soldan alkışlar,» veya «sağdan protestolar» deyimleri kullanılmaya başlandı. Solculuk bir felsefenin bir doktrinin adı değildir. Siyasi bir terimdir. Türkiyede serbest teşebbüs taraftarları ve dini siyasete âlet etmek isteyenlere «sağcı» denmektedir. Sosyal adalet isteyenlere, siyasi parti olarak da CHP. ye, TİP. ne ve SDP. ye «solcu» denmektedir.

Özel sermayeciler, köylünün toprak sahibi olmasını istemeyenler, işçiden az vergi alınmasına karşı olanlar, vergi kaçakçıları, döviz kaçakçıları, bir koyup bin alma sevdasında olanlar kendi aşırı menfaatlarına dur diy... fikirlerin gelişmesini istemezler, İstemedikleri için de fikirleri susturmaya çalışırlar. Karşılarındakini konuş-

(Devamı Sa. 4 te)

KAFA VE KASA BİRLİĞİ : Aynı işkolunda çalışan işçilerin bir millî sendika tarafında toplanmaları Kafa ve Kasa birliği yapmaları yolunda en ileri adımlardan birini Karabük Demir Çelik fabrikalarında çalışan işçiler ve sendikaları vermiştir. Türkiye Maden — İş Sendikasına katılma kararını vermiş olmanın mutluluğunu duyan işçilerden bir gurup Maden - İşe yeni iltihakları beklemekte ve böyle mutlu olayların yakın olduğunu bilmektedirler. Resimde Karabük işçilerinin iradeleri «oy» larla belli olmuştu. Bu tarihi olayı canlandıran resimde Türkiye Maden — İş Sendikası üyeleri görülmektedir.

Sendikacılığımızın Meseleleri

Kâzım NARMANLI

Türk Sendikacılığı 1947 den bu yana çok zor imtihanlar verdi. Bu arada en büyük geçitde, federatif tipten, millî sendikacılık için çalışmalara geçildi.

İlk millî tip fikrini atan sendikalar, o zaman epeyi taşlandı. Fakat başarıcı sendikacılar bunu başarmasını bildiler, yenilmediler. Çünkü büyük büyük lâflarla kendini göstermek isteyen federasyonlar ne fikir ne de kasa birliğini kuramamış, odacısının maaşını vermekten aciz kalmıştı.

Millî sendikacılık fikrinde olanlar kafa ve kasa birliğini müdafaa ederlerken, bir çok misaller veriyor, yaptıkları icraatla da haklı olduklarını isbat ediyorlardı.

Bu noktaya kısaca temas ederek Kırıkkaleyi ele almayı daha uygun buldum.

Yıllardır orada mahalli sendikacılıkla uğraşan arkadaşları Türk — İşinde hatta iki genel kurul toplantısında karara bağlanan teşkilâtlanma proğramına uyarma yaptık... Efendiler ayaklarını diredi. Hayır biz burada böyle kalacağız. Bırakmazlar, çünkü işçi arkadaşı daha fazla oyalayamazsın. Gidişin yanlış o kadar yanlışki, yedi sekiz bin işçiye sahip Kırıkkale'de kongre yirmibeş otuz kişi ile oluyor... Bir kaç kongrelerinde bulundum ve idarecilerine hatayı gördükleri halde neden dönmediklerini defalarca söyledim olmadı. Senelerdir Kırıkkale kendi havasında sıkıştırılmış, şöyleki: Eğer dün DP. bugün AP. den değilseniz dünyanın en kötü adamısınız ve memlekete zararlısınız. O sendikadan da başka sendika olamaz. Türkiyede sendikacılık dev adımlarla ilerliyormuş. Şöyle gelişmeler varmış, kimsenin umurunda olmadığı, gibi zannedilir ama hiç de durum öyle değil. Yine Kırıkkale işçisinin çok güzel bir buluşu (Boş varil gibi oldular, dokununca yuvarlanacak.)

Bu teşhisi de söyledik olmadı. Kongre kararlarına aykırı, attıkları imzalara aykırı, Türk — İşin ve diğer sendikaların gidişine aykırı, Milletvekili olabilmek için yanlış ve ters gidiş, bu gidişi tasvip etmeyeni kendisinin sahip olduğu boyaya boyamak sistemi. Bu usullerde yanlış dedik, dinlemediler. Bu da böyle olmaz denildi. Kırıkkalenin aydın işçisi ayağa kalktı. İstanbula kadar temsilci gönderdi Vazifeliler gitti üyeyi topladı, aydınlattı. Bildiri bülten gazete Kırıkkale yaşamadığı hareketli sendikacılık görünce kimler sendikacı, nasıl çalışma olur seminer düzenledi karara vardı ve ağır ağır boş varili kımıldatmaya başladılar. Hayırlısı Allahtan.

Ha; böyle deyince aklıma geldi. Yayınladıkları ikinci bildiride derlerki, Allah nasip kısmet ederse, başkanımız Meclise gidecek, orada da işçi haklarını savunacak.

Bak feleğin işine. Şu mücadele arasında, para versen yapmazlar. Geçen ayın için de de Türk — İşe karşı bir toplantı hazırlamışlardı, olmadı ya, olmazda.

Eğer Türk işçisi varsa onunda başında Türk — İş diye bir teşekkül varsa Meclise gitmenin yolu oradan geçmelidir. Yeter artık, oyuncak edildiğimiz.

Sırası geldikçe bu konuya değineceğiz.

Grev sırasında greve katılan işçilerin çalıştıkları yerlerin mühürlenmesi kanunen şarttır

Alp SELEK

MADEN—İŞ HUKUK MÜŞAVİRİ

Bir işyerinde grev ilân edilip greve başladıktan sonra, greve iştirak eden işçilerin çalıştıkları yerlerde, işverenin başka kimseleri çalıştırmasını önlemek için grev sonuna kadar, bu yerlerin mühürlenmesi şarttır. Bu durum 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununun 27 nci ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 101 ilâ 113 ncü maddelerinde açıkca nizamlanmıştır.

275 sayılı kanunun 27 nci maddesinin 2 numaralı fıkrası:

«İşveren, kanuni bir grevin veya lokavtın süresi içinde, yukarıdaki bent gereğince, hizmet akitlerinden doğan hak ve borçları askıda kalmış olan işçilerin yerine, hiç bir suretle, daimi veya geçici olarak, başka işçi alamaz veya başkalarını çalıştıramaz» demektedir.

Kanunun bu maddesinin tatbiki için her şeyden evvel,

I — Kanuni bir grev yapılmış olacak.

II — Yukarıdaki bent gereğince hizmet akitlerinden doğan hak ve borçları askıda kalmış işçiler, yani greve iştirak eden işçiler olacak.

Yukarıdaki I ve II fıkrada belirtilen durumlar mevcutsa işveren bu grev süresince:

III — Hiç bir suretle, daimi veya geçici olarak işçi alamıyacaktır. Burada kanunun yasakladığı işverenin dışardan yeni işçi alması halidir.

IV — İşveren aynı zamanda bu greve iştirak etmiş olan işçilerin yerine başkalarını da çalıştırmıyacaktır. Burada kanunun aradığı, grev başladığı zaman iş yerinde çalışan işçilerden greve iştirak etmiyen işçilerin işveren tarafından greve iştirak eden işçilerin yerinde çalıştırılmaması halidir.

Bu durumu bir misalle belirtelim:

Bir iş yerinde bulunan A ve B makaslarında çalışan işçilerden A makasında çalışan işçilerin hepsi greev iştirak etmişse, işveren artık A makasında grev sonuna kadar kimseyi çalıştırmıyacaktır. B makasının işçileri greve iştirak etmemişlerse işveren greve iştirak etmeyen bu işçileri B makasında çalıştırabilir. Fakat hiç bir zaman A makasında çalıştıramaz.

Aynı şekilde iş yerinin kamyonlarında çalışan şoförler greve iştirak etmişlerse işveren artık o arabalarda başka hiç kimseyi çalıştıramıyacaktır. Çalıştırılması aynı zamanda suçtur.

Eğer işveren bu yerlerde başkalarını çalıştırmışsa 275 sayılı kanunun 62. maddesinin hükmüne göre:

«............ beşyüz liradan az olmamak üzere ağır para cezasına mahkûm edilir. Tekerrürü halinde bu cezanın üç katına hükmolnur!...» Yani para cezasına çarptırılır... Maalesef kanun, işveren temsilcilerinin hakim bulunduğu, işçilerin kendileri tarafından temsil edilmediği bir meclisten çıktığından, böyle hayati bir meselede işverene verilecek 500 liralık para cezasının hiç bir tesiri yoktur. 500 yahut 50.000 lira ceza da verilse yine tesirsiz kalacaktır. İşverene tesir edecek ancak ve ancak verilecek hapis cezasıdır.

Netice olarak: Bir işyerinde grev yapıldığında, işveren ancak greve iştirak etmiyen işçileri kendi iş yerlerinde çalıştırabilir. Grev işçilerin kendi menfaatlerine uygun toplu sözleşme yap bilmeleri için en son olarak başvurdukları yoldur. Grev sonunda işçiler muvaffak olmuşlarsa mutlaka bir toplu sözleşmeye gidilir. Grevin muvaffak olmasında işçilerin büyük menfaatleri vardır.

Grev sırasında işçinin de işverenin de dayanma güçleri mahduttur. Hangi taraf daha çok dayanırsa neticede o taraf davayı kazanır. Bu bakımdan bir iş yerinde grev başladı mı grev esnasında işverenin de, greve iştirak eden işçilerinde kanuna uygun hareket etmeleri lâzımdır. Aksi halde tarafların uğrayacakları zararın telafisi gayrikabildir.

275 sayılı kanunun 24. maddesine göre bir iş yerinde grev başladı mı greve iştirak eden işçilerinin işyerini terkt mecburiyetleri vardır. Grevci işçiler ancak işyerinin giriş ve çıkış kapılarına en çok 2 şer grev gözcüsü koyabilirler ki, bu grev gözcülerinin içeri girip kontrol yetkileri yoktur. (275 S. K. Madde: 31)

Bu durumda grev yapılan iş yeri, greve iştirak eden işçiler ve bağlı oldukları sendika için bir kapalı kutudur. Grevciler işverenin kendi iş yerlerinde başkalarını çalıştırıp çalıştırmadıklarını hiç bir şekilde kontrol edemezler.

H. U. M. Kanununun 103. maddesi işçilerin aleyhine olan bu durumu önlemek ve tesirsiz hale getirmek için hakimin lüzumlu tedbirleri alabileceğini nizamlamıştır.

Bu maddeye göre «.................. tehirinde tehlike olan veya mühim zarar olacağı anlaşılan hallerde tehlike ve zararın def'i için, hakim icap eden ihtiyati tedbirlerin icrasına karar verebilir» demektedir.

Grevcilerin kontrolü dışında bulunan iş yerlerinde işverenin başkalarını çalıştırması, grevi etkisiz hale getirir ve neticede toplu sözleşme yapılamıyacağından yapılsa bile işçi aleyhine bir takım hükümleri ihtiva edeceğinden ve dolayısiyle işçilerin büyük zararlara uğrayacaklarını yukarıda izah ettik. İşçilerin kanuna aykırı bir şekilde telâfisi gayri kabil zarara uğramamaları için mahkemenin tedbir kararı vermesi şarttır ve kanunda açıkça belirtilmiştir.

En iyi tedbir şekli bize göre: bu yerlerin mühürlenerek faaliyetten menedilmeleridir.

İşverenin de bu mühürlemeye bir itirazı olamaz. Çünkü işveren kanuna göre, bu yerlerde kimseyi çalıştıramıyacaktır. Bu bakımdan işverenin, bu yerlerin mühürlenmesi dolayısiyle herhangi bir zararıda yoktur...

Ancak kanuna aykırı hareket etmek zihniyetinde olan işverenler greve iştirak eden işçilerin işyerlerinin mühürlenmesine itiraz ederlerki Türk halkı namına karar vermekle mükellef mahkemelerin bu suiniyetli itirazları reddetmesi gerekmektedir.

H. U. K. 110. maddesi bir yer hakkında tedbir kararı alındı mı tedbir istiyenden karşı tarafın zararlarına mukabil münasip bir teminat vermesi mecburiyetini fakat icabı hale göre hakimi nbu mecburiyeti kaldırabileceğini nizamlamıştır.

Hadisemizde yalnız greve iştirak eden işçilerin iş yerleri mühürleneceğinden iş verenin bundan bir zararı olmıyacaktır. Bu bakımdan hakimin teminat mecburiyetini de kaldırması şarttır. Nitekim Ankarada Yenimahalle Asliye Hukuk Hakimliği Maden — İş'in Erkunt A. O. lığının işyerinde yaptığı grev dolayısiyle, greve iştirak eden, işçilerin çalıştıkları iş yerlerinin tedbir olarak teminat mükellefiyetini kaldırarak, teminatsız mühürlenmesine karar vermiştir. Bu kararın diğer mahkemelere de emsal olmasını kanunun açık hükümleri karşısında dileriz. Maalesef İstanbul iş mahkemelerinin tutumu tamamen aksi olmuştur ki bu da ayrı bir yazı mevzuu olmaktadır.

Maden-İş yeni Toplu İş Sözleşmesi imzaladı

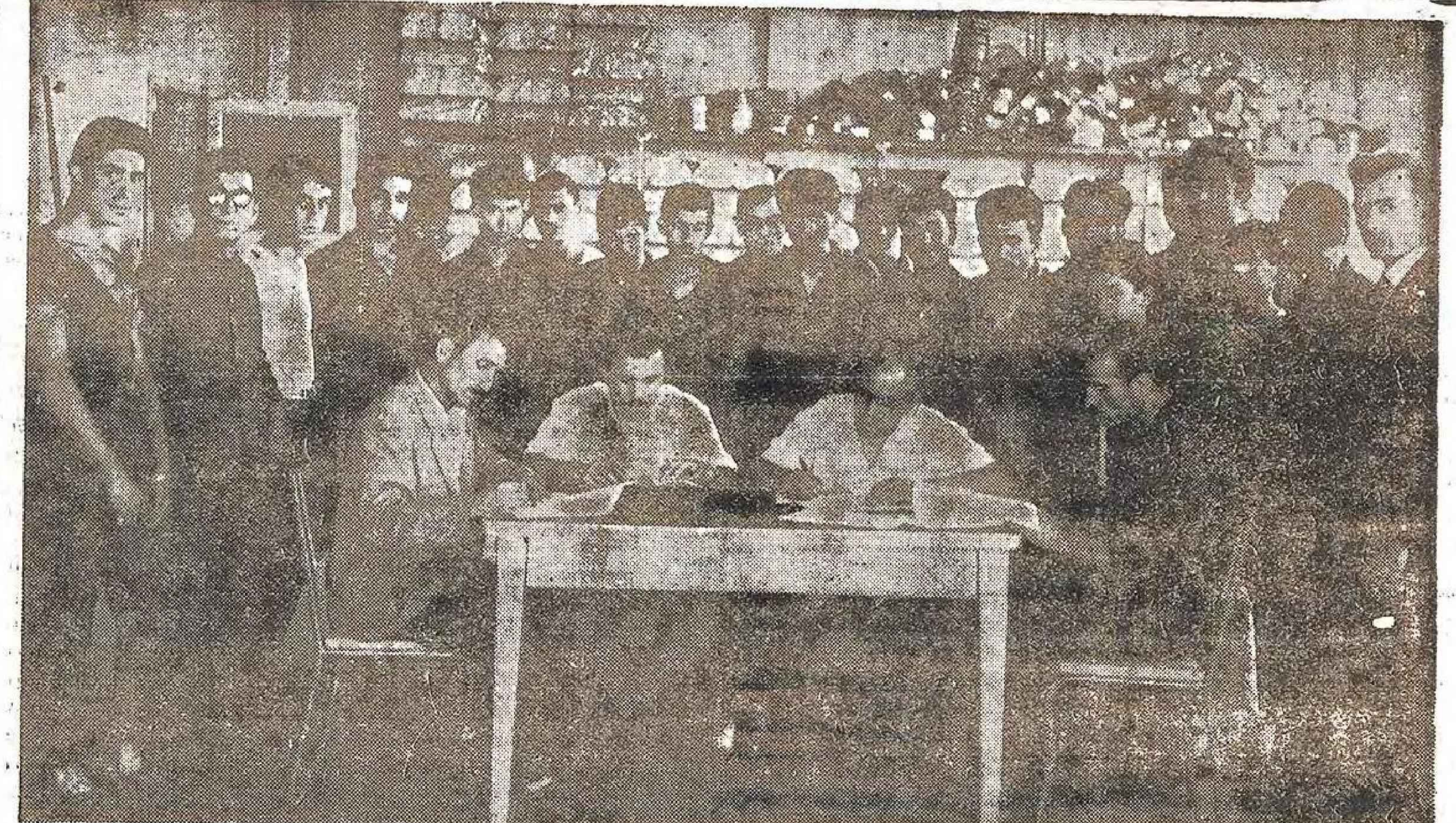
Türkiye Maden — İş Sendikası, Perfektüp Limited Şirketine ait fabrikada çalışan işçiler adına, işverenle bir toplu sözleşme imzalamıştır. 1 Ocak 1965 gününde yürürlüğe giren sözleşme iki yıl süreli olacaktır. Sendika Baştemsilcisı hafta bir saat ücretinden bir kesilme yapılmadan çalışma saati içinde sendika işleriyle de meşgul olacaktır. Sendika temsilcileri için işyerinde bir oda ayrılacak, bir ilân tahtası bulundurulacak, işçi şikâyetleri dört kademede ele alınacak, uyuşmazlıkları çözüm kurulu teşkil edilecektir. Gerekirse özel hakeme başvurulacaktır.

İşyerinde haftada 45 saat çalışılacak fakat 48 saatlik ücret ödenecektir. Pazar günü yapılan fazla mesailer yüzde 100 zamla ödenecektir. Asgari saat ücreti 190 kuruş olacaktır. Sözleşmeden önce saatte 175 kuruş alanlara saatte 20, 176 — 299 kuruş alanlara saatte 25.300 kuruş alanlara aylık ücret tutarlarının yüzde 7 si oranında zam yapılmıştır. İşçilerin yıllık ücretli izinde geçecek günlerinin ücretleri yüzde 15 5zamlı olarak ödenecektir. Ayrıca evlenme halinde 3 gün, baba, kardeş, eş, çocuklardan birinin ölümünde 3 gün, çocuğunun doğumunda 2 gün ücretli izin verilecektir. Ulusal Bayram ve Genel tatillerde çalışıldığı takdirde ücretler yüzde 100 zamlı ödenecektir. Ayrıca evlenenlere 250 lira, doğumlarda 150 lira, işçinin ölümünde ailesine 1000 lira verilecek, işçinin her çocuğuna 10 lira ödenecektir. İşveren ayrıca yılda üç ikramiye ödeyecektir.

Sendikanın düzenleyeceği seminerler için yılda 8 gün izin verilecektir. Bu izni kullanacak işçinin ücreti kesilmeyecektir.

YENİ BİR SÖZLEŞME DAHA

Türkiye Maden — İş Sendikası, Sataş Su Sayaçları A. Ş. Fabrikasında çalışan işçiler adına, işverenle toplu sözleşme imzalamıştır. Bu Toplu Sözleşme de bu yıl başından başlıyarak iki yıl için düzenlenmiştir. Sendika Baştemsilcisine haftada iki gün ikişer saat ücretli izin verilecek. Baştemsilci bu süre içinde işyerinde sendika işleriyle meşgul olacaktır. Temsilcilere bir oda ayrılarak, sendika neşriyatı için bir tahta tahsis edilecektir. İşveren, evlenen işçilere 3 gün, eş ve çocukların ölümünde iki gün, ana, baba ve kardeşlerin ölümünde iki gün, üyenin veya eşinin doğumunda iki gün ücretli izin verecektir. Evlenen işçiye 250 lira, doğum yapan işçiye 150 lira, ölen işçinin vârislerine 500 lira, eş veya çocuğunun ölümü halinde üyeye 250 lira ölüm yardımı yapılacaktır. Evli işçilere ayda net 10 lira çocuk yardımı yapılacaktır. İşveren, seminere katılacak her işçi için seminer masraflarına her seminer günü için 10 lira vererek katılacaktır.

Maraton Madeni Eşya Fabrikasında toplu sözleşme imzalanmıştır. Resim bu güzel anı tesbit etmiştir. Toplu sözleşmeden çok yararlanan işçiler bu anlaşma imzasını neşe ile izlemişlerdir. Resimde işveren vekilleri ile Maden — İş adına sözleşmeyi imzalayan Şişli Bölge Merkez Şubesi Başkanı İlyas Kabil ve Orgazinatör Sezai Zeren ile işyeri baştemsilcisi görülmektedir...

274 ve 275 sayılı kanunların değiştirilmesi zaruridir

(Baştarafı 1. nci sayfada)

Kanaatimizce sendikalar kanununda yapılması gereken en hayati değişiklik budur.

2 — Sendika idaresiliği ve temsilciler için işe iade konusunda 20. maddenin N. bendinin C fıkrasında konulan teminat işlemezliği sebebi ile kaldırılarak basitleştirilmeli ve süratle işleyecek bir sisteme bağlanmalıdır. Sendika idarecisi ve temsilcisinin hizmet akitlerinin 19 ncu maddeye aykırı olarak feshi halinde, İşverenin 31. maddenin 3. bendine göre mahkûm edilmesi şartı kaldırılmalıdır.

Verilen ceza para cezası da olsa dava bir âmme davası olduğu cihetle, çıkarılan sendika idarecisi temsilcisi v.s. sadece savcılığa şikâyette bulunabilecektir. Dava açıp açmamak savcıya aittir. Dava açıldığını düşünelim bu dava ne zamana kadar biter, ceza usulü yönünden davanın görülmesini önleyen durumların bir hukukî ihtilâfa tesir etmesi. Dâvanın bitme süresi, nihayet verilecek kararda işten çıkarılma yönünden cürmü kastın sukutu gibi ceza hukuku yönünden gerekler aranması ve nihayet kat'î kanaat verecek delillerin olmaması halinde ceza mahkemesinin «Şüphe sanığı müstefit kılar» gereğince ile beraat kararı vermesi.

Görüldüğü gibi bu cezada mahkûm olma şartı, bu teminata çıkmaza sokmak için konulmuş aldatıcı ve oyalayıcı sözde bir teminattan başka birşey değildir. Bunun yerine çok daha basit ve meseleyi hukuki yönden çözecek bir resmi takkim sistemi kurmak bize, mahzurları da olsa, mantıki gelmektedir.

3 — 31. maddenin 12. bendi son derece garip, Anayasa ile bağdaşmayan bir takım hükümler getirmektedir. Bu hükmün kanundan çıkarılması gerekir. Sendikalar bir özel hukuk kişiliğidir. İdarecisini seçmek hakkı sendika üyelerine aittir. Buna kanun yoluyla yapılacak müdahalenin hiçbir mantıki yönü yoktur. Aksine bu hüküm Anayasaya aykırıdırda. Anayasanın 46. maddesine göre sendika kurmak ve üye olmak hakkı temel bir kişi hakkıdır. Sendika kurmak ve bir sendikaya üye olmak hakkı, o sendika içinde bütün kademelerde görev alabilmek imkânını da kapsar. Anayasa nerede bir kişi hakkını eşitlik ilkesine aykırı olarak sınırlamak istemişse, orada istisnai hükmünü koymuştur. Meselâ: Senatör ve milletvekili seçilmek konusunda vatandaşlar arasında müsavat yoktur. Çünkü Anayasa bu hususta hususi istisnai hükümler koymuş ve vatandaşların eşitliği dışında, bir takım hususi şartlar koymuştur. Halbuki, sendika kurmak ve üye olmak hakkını koyan 46 madde veya başka bir maddede, idarecilik ve sair temsili vazifeler için hiçbir istisnai hükümler konmamıştır.

Bu sebeple bu hüküm Anayasayı ihlâl etmekte ve Türk Anayasasının Senatör ve milletvekili olmak için dahi aranadığı şartları sendika idareciliğinde aramaktadır. Bilinasse 275 sayılı kanun bakımından sendika idarecilerini ürkütmek için konulan bu hükmün değiştirilmesi gerekli bulunmaktadır.

Toplu İş sözleşmesi Grev ve Lokavt kanunu:

Bu kanunun tadili gerekli pek çok hükmü olmakla beraber başlıca başka konuları şöylece tespit edebiliriz.

1 — İş Mahkemelerine yapılan itirazlar:

Bölge Çalışma Müdürlüğünün kararlarına karşı yapılan itirazlar sebebi ile verilen hükümler kesindir. Bu durum kanununun birbirinin zıttı çeşitli şekillerde tatbikine açmaktadır. Bu sebeple kısa bir süre içinde neticelendirilmesini temin edecek usulî hükümler düşünülmelidir.

2 — Grev yapmak için kanunun usul ve şartları basitleştirilmelidir. 275 sayılı kanuna göre grev hakkı toplu sözleşme sistemi ile birlikte alınmış ve bu sistemin İşvereni zorlayıcı unsuru olarak düzenlenmiştir. Batı Demokrasi ülkelerinin büyük çoğunluğunda grevi, bir konuşma ve mecburi uzlaştırma safhasından geçmeyi ve neticesini bir süre beklemek şekline tahdit eden hükümler yoktur. Hatta pek çoğunda grev hakkını tahdit edecek hiçbir hüküm yoktur.

Bu sebeple uzlaştırmaya gitme mecburiyeti ihtiyari hale getirilmeli ve greve gitmek hususunda 23. maddenin koyduğu bildirim ve asgari bekleme kaldırılmalıdır. Aynı zamanda 19. maddenin II. bendi tamamen kanundan çıkarılmalıdır. Bu bent hükmü ihlâl edilen sözleşmelerde sendikanın grev yapma hakkını ağır ve lüzumsuz usullere bağladığı gibi grevi durdurmak konusunda hakime tanıdığı tedbir kararı vermek yetkisi ile grev hakkının özünü zedelemektedir.

3 — Greve katılamıyacaklar:

25. Madde gereğince istihsal ve satışa matuf faaliyette bulunmamak şartı ile işçilerin greve katılmaması konusunda işin niteliği ve işçilerin sayısının tespiti mutlak ve çok açık bazı esaslara bağlanmalı işyerinde çalışanların % 40 ına kadar sayıda işçinin Anayasa temel haklarının ellerinden alınmasına yol açan tatbikat önlenmelidir. Meselenin vahametine bir örnek vermek için kaydedelim. Bir bankada çalışan personelin % 40 ı 25. madde gereğince tefrik edilmiştir. Bu % 40 içinde sendikalılarda olduğuna göre % 51 ile toplu sözleşme yetkisi alan sendikanın kaç kişi ile greve çıkacağı ve yapacağı grevin amacına ulaşıp ulaşamıyacağı üzerinde düşünmek lâzımdır.

Bu sebeple kanun hakem sistemini kaldırmalı onun yerine her işçinin (pek az istisna hariç) greve katılmasını temin edecek bir sistem getirmeli veya sendika ve işçilerin hakları açık hükümlerle teminat altına alınmalıdır.

4 — Grevcinin yerine başkasının alınması veya çalıştırılması konusu:

27. maddenin 2. bendinin koyduğu yasakların tatbikatta hiçbir değerinin olmadığı anlaşılmış bulunmaktadır. Bu yasak sadece platonik bir temenni durumundadır, İşverenlerin grevleri baltalamalarının en kolay ve en tesirli yolu, grevcinin yerine greve iştirak etmeyen ya da 25. madde gereğince tefrik edilmiş bulunan işçinin ikame edilmesi olmaktadır. Bu durum % 100 işi bırakma şeklinde yapılamıyan grevlerde, grevin neticesini o kadar düşürmektedir ki böyle bir grevin amacına ulaşmasına imkân kalmamaktadır. Acı ama gerçektir, grevci işçinin işinde başkasının çalışmasını yasaklayan hükmün hiç bir cezai müeyyidesi kanuna konmamıştır.

Dışardan yeni alınan her işçi için konulan ceza ise de senboliktir. Grev bittikden aylarca sonra savcılığın açacağı bir dâvanın ve 500 liralık bir para cezasının ne gibi önleyici bir tesiri olabilirki.

Yapılacak şey 27/2. maddesinin aynen kalması fakat buna riayetsizlik karşısında işveren veya vekillerine ve bu maddeye riayet etmeyen işçiye, davası meşhut suçlar kanununa göre görülmek ve çok kısa bir süre içinde karara bağlanmak şartiyle, hapis cezası konması ve aynı zamanda mahkemenin bu durumları önleyecek her türlü tedbir kararını teminatsız vermesini emreden hükümlerin konmasıdır.

5 — Kanunsuz greve konulan cezalar:

54. maddeye göre bu kanuna aykırı yapılan grev suçtur ve cezalandırılır. Bunların neler olduğu kanunda sayılmamıştır. Muhtevası olmayan kanuni unsurları açık ve seçik bir şekilde tayin edilmemiş bulunan suçlar koymak ve hukuki aykırılıklara kıyasen ceza vermek Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının kanunsuz suç olmaz şeklinde ifade edilen temel ceza hukuku kuralına aykırıdır Cezada kıyasın olmamasıda bu prensibin neticesidir. Tetkik ettiğimiz hiçbir demokratik batı ülkesinde usulî veya müddete ilişkin bazı uymamazlıkların suç sayıldığını görmemekteyiz.

Bir grevin hususi hukuk bakımından kanuna aykırı sayılması başka şeydir. Bunun ayrıca cezalandırılması söz konusu olamaz. Grev, bir özel hukuk ilişkisidir. Topluma yapacağı sosyal ve iktisadî veya emniyet noktasından tesirler dışında, devleti ilgilendiren hiçbir yönü yoktur. Ceza Hukukunun grevle ilgilenmesi ancak şahısların ve malların tecavüze uğramaları halinde olabilir. Esasen bu hususta Ceza Kanununda gerekli Hükümler vardır. Bu sebeplerle pek acayip ne batı ülkelerindeki mevzuat ve tatbikata ve doktrine ve ne de Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına uymayan 54. Maddenin kanundan çıkarılması yerinde olacaktır.

Şüphesiz toplu iş sözleşmesi grev ve lokavt kanununun aksak ve Anayasa haklarının amacına ulaştımaz, Anaaysa aykırı hükümler bu kadar değildir. Ama Çalışma kongresinde bu kadarının hallinin mümkün olması bugünkü durumda bir muvaffakiyet sayılmalıdır.

Maden-iş üyeleri Türk-İş'e birer gündelik veriyorlar

Türkiye Maden — İş Sendikası, üyelerinden yılda bir defa Türk — İş Konfederasyonu için bir gündelik bağış almak ve bunu Türk — İş Konfederasyonuna ödemek hükmünü Tüzüğüne geçirmiştir. Toplu Sözleşme yapılan işyerlerinde çalışan işçiler, Türk — İş ödeneğini vermeğe başlamışlardır. Türk — İş ödentisi olarak toplanan birer gündeliklerden şimdilik 25.000 lira, Ankaraya giden Türkiye Maden — İş Sendikası Başkanı Kemal TÜRKLER tarafından Türk — İş veznesine yatırılmıştır. Kemal TÜRKLER işçi teşekkülleri arasında maddi ve manevi dayanışmanın her zamandan çok gerekli olduğunu belirterek, üyelerden toplanacak Türk — İş ödentilerinin toplanır toplanmaz Türk — İşe intikal ettirileceğini bildirmiştir.

Maden — İş Sendikası İşyeri temsilcileri, birer gündeliklerin toplanması için, üyeleri uyarmakta ve belli bir gün için muhasebeye bilgi verilmesi gereğini hatırlatmaktadırlar.

FORD FABRİKASI İŞÇİLERİNE ZAM

İngilteredeki Ford Fabrikalarındaki 21 sendikanın liderleri 46.000 beden işçisinin ücretlerine % 4 ile 4,5 arası zam yapılmasını sağlamışlardır. Bundan başka, 6 kanuni bayramdan başka, tanınmış olan ücretli tatil günlerine bir tane daha ekleterek bunların sayısını 13 e çıkarmışlardır.

Bu zamlara göre: İşçilerin % 10 unu kapsayan en düşük iki ücret seviyesi için saat başına 3 peni, iki daha yüksek seviye için saat başına 4 peni daha fazla ödenecektir.

MADEN - İŞ

Türkiye Maden, Madeni Eşya ve Makine Sanayii Sendikası İşçileri Adına Sahibi ve Mes'ul Müdür
KEMAL TÜRKLER
İdare yeri: İst. Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. Alibaba Türbe Sok. No: 18 Kat: 3
BASKI ve DİZGİ : İŞÇİ POSTASI TESİSLERİ

Kırıkkale işçilerine gerçekler açıklandı

(Baştarafı 3. ncü sayfada)

turmamak için ona çamur atarlar, iftira ederler ve işçinin gerçekleri görmesini geciktirmeye koyulurlar.»

TÜRKLERİN PARTİCİLİĞİ

«Türkiye Maden — İş Sendikası başkanı, Anayasa teminatı altında olan bir partinin 1 numaralı kurucusu ve üyesidir. Her vatandaşın siyasi partiye - yaşı müsaitse - girmesi hakkı hem de vazifesidir. Metal — İş Başkanı da üyedir ve mebusluğu da bir geçim aracı sanmaktadır. Bizse işçilerin kanun yapıcısı durumuna gelmesini istiyorsak bu kanunların işçiler yararına çıkmasını istediğimizdendir. Milletvekili olmak maaşı için istenmez bizce sendikacılığa ve bütün işçilere hizmet için kanun yapıcısı olmasını isteriz işçilerin bu hizmet de çetin mücadeleleri çekecektir. Yabancıya aracılık eden kökü dışardaki sermayeciler, Türk köylüsünü sömüren toprak ağaları, ithalatla yılda iki milyar kazanıp bir milyarını dışarıya kaçıranlar, Türk emekçi halkını uyandıranları susturmaya önem veriyorlar. Kendilerine angaje ettikleri bazı işçileri bu iş için kullanıyorlar. Bizse, işçi haklarına karşı olanların maşalarının yaptığı iftiraya, ithama pabuç bırakacaklardan değiliz. İnancımızın insanıyız. İnançlarımızı hangi teşekkülde olursak olalım sonuna kadar savunacağız ve inançlarımız Türk işçilerinin refahını sağlayacak yücelliktedir. Meselâ Dış Ticaretin devletleştirilmesini isteriz. Ya Metal — İş ne ister? Türkiye Maden — İş sendikası ülkücü ve Anayasaya inanmış insanların topluluğudur. Bu böylece biline...»

Bildiri programının ilk bölümü 7. bildiriyle kapanmıştır. Son bildiride Türkiye Maden - İş Sendikasının Türk sendikacılığındaki yeri ana çizgileriyle belirtilmiştir. Türkiye Maden - İş Sendikasının aidat ödeyen 28.549 üyesinin mevcut olduğu belirtilen bildiride şu gerçekler de işçilere duyurulmuştur:

«Uzun yıllar yalnız özel sektöre ait işyerlerinde çalışan işçileri teşkilâtlandıran Türkiye Maden — İş Sendikası, işe güçten başlamış, özel sektöre nisbetle kolay sendikacılık yapabilecek devlet sektörü ile, bu fabrikalarda çalışanların ayrı sendikaları olduğu için sendikacılık ahlâkı bakımından bu sektörde çalışanların üye oldukları sendikalarla birleşme yolunu izlemiştir. Onun için Karabükte, Ereğlide ayrı Sendika kurmamış, müstakil sendika kuran yöneticilerle ve üyelerle Kasa ve Kafa Birliği ilkesi içinde birleşmişlerdir. Kırıkkalede de aynı amaçla hareket edilmiş, Birleşme, Metal — İş yöneticilerinin sözlerinden ve kararlarından dönmeleri üzerine gerçekleşmeyince, Maden — İş, işçi isteklerini mutlaka cevaplandırma azmiyle harekete geçmiştir.

Kırıkkalede çalışan işçi kardeşlerimiz Maden — İşe üye olmakla şu amaçta birleşmektedirler: Anayasa ilkelerini gerçekleştirmek için kanuni bütün hakları kullanarak işçilerin bir numaralı vatandaş haysiyetine ve hayat şartlarına kavuşmasını sağlamak.

Kol kola, elele yürüyecek ve mutlaka kazanacağız.»

Çalışma meclisi toplanıyor

(Baştarafı 1. nci sayfada)

lere karşı çıkarılacaklardır.

ÇALIŞMA MECLİSİ NEDİR?

Çalışma Meclisi, Çalışma Bakanının uygun gördüğü tarihlerde toplanan bir danışma organıdır. Çalışma hayatı ile ilgili olmak üzere Bakanlıkça verilecek konular hakkında inceleme ve görüşmelerde bulunur, düşüncelerini bildirir. Çalışma Meclisine her Bakanlıktan tam yetkili bir temsilci ile, türlü işlerin işverenleriyle bu işlerde kurulu sendikalar temsilcileri katılır. Bu temsilciler en az 15 er kişi olur. Ayrıca Çalışma Bakanlığının Çalışma Genel Müdürü, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının Sosyal yardım ve Hıfzısıhha Daireleri Bakanları ile Maliye Bakanlığına bağlı Hazine Genel Müdürlüğünden ve Başbakanlık Genel Murakabe heyetinden birer temsilci Çalışma Meclisine katılır.

Bunların dışında Üniversite, Teknik Üniversite ve Yüksek Okul profesörleri arasından seçilecek iş hukuku, sosyal ekonomi ve sigorta alanlarıyla iş fizyolojisi veya iş hıfzıssıhha, ortopedi yahut cerrahlık, mühendislik kollarında uzman bir kaç kişi de toplantıya davet edilir.

Çalışma Meclisi daha önce üç defa toplanmıştı. Bu 4. toplantı olacaktır.

Geçen Yılın Getirdikleri

Hükûmet, beş yıllık plân dönemi bütçesini denk getirmek için yeni gelir kaynakları arıyor. Plânın öngördüğü % 7 kalkınma hızını gerçekleştirmek üzere gerekli yatırımları yapabilmek için para lâzım. Nereden bulunacak bu para?

Millî Gelirin kaymağını alan tüccarların, sanayicilerin büyük çoğunluğunun vergi kaçakçılığı yaptıkları bilinmektedir. Bu kaçakçılığı önlemek için Millî Birlik hükûmeti zamanında Servet Beyanı usulü konmuştu. Bu usulün ne kadar faydalı olduğu bir yılda anlaşılmışdı. Çünkü Devlet Plânlama Teşkilâtı uzmanlarının hesaplarına göre 1961 yılının Millî Geliri 1960 yılınınkinden az olduğu halde 1961 yılının vergi hasılâtı 1960 yılındakinden daha fazladır. Ve vergi gelirlerinin yükselmesinin tek gerçek sebebi, Servet Beyanı usulünün bir kontrol aracı olarak kullanılması olmuştur. Servetlerini bildirenler, eskisi kadar pervasızca vergi kaçıramamışlardı.

Para sıkıntısı çeken bir hükümet ne yapmalıdır bu durumda? Bu usule dört elle sarılmalıdır! Diyeceksiniz. Hayır! Bizim Hükûmetimiz böyle yapmadı. Çıkarılan bir kanunla tüccarlardan, sanayicilerden alınan servet beyannameleri geri verildi! Bunlar yeniden düzenlendi ve iki ay içinde Devlete iade edildi. Yani tüccarlar ve sanayiciler, gelecek yıllarda daha az vergi vermek için, iki ay boyunca hukuk müşavirleriyle gerekli formülleri buldular ve Devlet hazinesi göz göre göre milyonlarca liradan mahrum kaldı.

Eh, bu durumda yeni gelir kaynakları bulmak lâzım gelecek. Nereden bulacak Hükûmet bunu? Gene Millî Birlik Hükûmetinin bir kanununu değiştirmek suretiyle!...

Millî Birlik Hükûmetinin, vergi adaletini sağlamak için, asgari geçim indirimlerinde işçi sınıfı ve dar gelirli yurttaşlar lehine yaptığı değişikliklerin uygulanması Maliye Bakanlığının şipşak hazırladığı bir kanunla iki yıl geriye atılmıştı.

Bütçe denk gelsin diye memurların % 15 zamları bir yıl geriye atılmıştı.

Kalkınmasına kalkınalım, ama, buna yalnız bizler, emekçiler ve dar gelirliler katılmıyalım; biraz da parası olanlar, hani şu hep memleket için çalıştıklarını söyliyenler, katılsın. Halk türküsünün dediği gibi:

«Çekemem bu derdi bölek seninle.»

Milli sendika

(Baştarafı Birincide)

ve Kafa birliği şeklinde formüle edilmiş ve ısrarla savunulmuştur. Kongre sonunda Ege müskirat, Tütün Gıda ve Yardımcı işçi sendikasının kendi bölgelerinde teşkilâtlanmasına ve böylece Federasyonun da millî sendika haline gelmesi görüşünde ittifak edilmiştir.

Bu suretle Türk — İşin uygulamaya çalıştığı millî Sendika bu sendikaların şubeler şeklinde işkolu sendikası haline gelmesini öngören tezi Ege Tütün, Müskirat, Gıda ve Yardımcı işçilerince tasvib edilmiştir.

Borec

(Baştarafı Birincide)

rin ve elbette sosyal adaletin zaferiyle sona ermiştir.

Greve dayanan ve grevi yöneten işçi kardeşlerimizi candan kutlarız.

Alpdündar

(Baştarafı 1. nci sayfada)

dolarlarla satın alıp Zonguldağa getirdiği şahsına ait otomobili, Maden İşçileri Federasyonuna 66.000 liraya satmış, bu parayı Federasyonun grev fonundan almıştır. Oysa bu otomobili Mehmet Alpdündar 35.000 liraya mal etmişti.

6— Sendikanın 35.000 lirasını zimmetine ayrıca geçirmiş bu parayı sarfetttiğini ve sendika için harcadığını söylediği halde, bunu isbat edememiş, belgeleyememiştir.

Ahmet Baş, şöyle demiştir:

«Mehmet Alpdündar Ankara ve İstanbuldaki çeşitli eğlence yerlerinde tam bir mirasyedi gibi hareket etmiş ve paraları sendika kasasından hovardaca harcamış, içki ve ziyafet bedeli olarak ödedikleri sendika parası yukarıdaki yolsuzluklara dahil değildir.»